

OBSAH:

Předmluva	ix
Vysvětlivky	x
Kapitola 28. Autakoidy a látky ovlivňující jejich tvorbu nebo účinky	1
28.1. Účast mediátorů na patofyziologických procesech	2
28.2. Spolupůsobení různých mediátorů při vzniku zánětu a alergických reakcí	4
28.3. Účast cytokinů na zánětlivých a alergických reakcích	5
Kapitola 29. Histamin a antihistaminika	9
29.1. Histamin	9
29.1.1. Distribuce a biosyntéza	9
29.1.1.1. Distribuce	9
29.1.1.2. Syntéza, skladování a degradace	10
29.1.1.3. Uvolňování histaminu farmaky	11
29.1.2. Funkce endogenního histaminu	12
29.1.2.1. Úloha histaminu v alergických reakcích	12
29.1.2.2. Uvolňování histaminu vlivem poškozujících podnětů	12
29.1.2.3. Účast histaminu při uvolňování jiných autakoidů	13
29.1.2.4. Úloha histaminu při regulaci sekrece HCl	13
29.1.2.5. Úloha histaminu v CNS	14
29.1.3. Farmakologické účinky	14
29.1.3.1. Podtypy H receptorů	14
29.1.3.2. Základní účinky histaminu	15
29.1.3.3. Terapeutické použití histaminu	16
29.2. Antihistaminika	17
29.2.1. H ₁ antihistaminika	17
29.2.1.1. Chemická struktura	18
29.2.1.2. Farmakodynamika	18

29.2.1.3.	Nežádoucí účinky	20
29.2.1.4.	Farmakokinetika	21
29.2.1.5.	Indikace a kontraindikace	22
29.2.1.6.	Terapeuticky užívané látky	24
29.2.2.	H ₂ antihistaminika	31
29.2.2.1.	Chemická struktura	31
29.2.2.2.	Farmakodynamika	32
29.2.2.3.	Nežádoucí účinky	32
29.2.2.4.	Farmakokinetika	33
29.2.2.5.	Indikace a kontraindikace	33
29.2.2.6.	Terapeuticky užívané látky	34
29.3.	Inhibitory degranulace žírných buněk	35
29.3.1.	Faktory ovlivňující degranulaci	36
29.3.2.	Terapeuticky užívané látky	38

Kapitola 30. Serotonin (5-hydroxytryptamin) a antiserotoninové látky

30.1.	Serotonin (5-HT)	41
30.1.1.	Distribuce a biosyntéza	42
30.1.1.1.	Distribuce	42
30.1.1.2.	Syntéza, skladování a degradace	42
30.1.1.3.	Uvolňování a zpětný příjem	42
30.1.2.	Funkce endogenního 5-HT	43
30.1.2.1.	Receptory pro 5-HT	43
30.1.2.2.	Fyziologické a farmakologické účinky	44
30.2.	Antiserotoninové látky	46

Kapitola 31. Bradykinin a jeho antagonisté

31.1.	Základní vlastnosti bradykininu	49
31.1.1.	Tvorba a degradace	49
31.1.2.	Fyziologická úloha	50
31.1.3.	Farmakologické účinky	50
31.2.	Antagonisté bradykininu a kallikreinu	51

Kapitola 32. Angiotensin a látky inhibující jeho tvorbu nebo účinky

32.1.	Základní vlastnosti angiotensinu	52
-------	----------------------------------	----

32.1.1.	Tvorba a degradace	52
32.1.2.	Fyziologická úloha	54
32.1.3.	Farmakologické účinky	55
32.2.	Inhibitory ACE a antagonisté aldosteronu	56
32.2.1.	Inhibitory angiotensin-konvertujícího enzymu	56
32.2.2.	Antagonisté angiotensinu II	58
Kapitola 33. Endoteliny a jejich antagonisté		59
33.1.	Základní vlastnosti endotelinů	59
33.1.1.	Tvorba a degradace	59
33.1.2.	Fyziologická úloha a farmakologické účinky	60
33.2.	Antagonisté endotelinu	61
Kapitola 34. Autakoidy odvozené z lipidů; eikosanoidy a PAF		62
34.1.	Eikosanoidy	62
34.1.1.	Základní vlastnosti	62
34.1.1.1.	Složení a tvorba	64
34.1.1.2.	Receptory a účinky	66
34.1.1.3.	Účast na patofyziologických procesech	69
34.1.2.	Terapeutické použití	70
34.1.3.	Dostupné deriváty	71
34.1.3.1.	Deriváty prostaglandinů E	71
34.1.3.2.	Deriváty prostaglandinů F	72
34.1.3.3.	Deriváty prostacyklinu	72
34.2.	PAF	73
Kapitola 35. Analgetika		74
35.1.	Obecné poznámky	75
35.1.1.	Bolest	75
35.1.2.	Klasifikace bolesti	75
35.1.3.	Dráha bolesti	77
35.2.	Základní principy terapie bolesti	79
Kapitola 36. Analgetika-antipyretika a nesteroidní protizánětlivé látky		81
36.1.	Úvodní poznámky	82

36.1.1.	Projevy zánětu	83
36.1.1.1.	Zánět	83
36.1.1.2.	Bolest	85
36.1.1.3.	Horečka	85
36.1.2.	Základní účinky NSPZL	86
36.1.2.1.	Inhibice syntézy prostaglandinů NSPZL	86
36.1.2.2.	Společné mechanismy terapeutických a nežádoucích účinků NSPZL	88
36.1.3.	Indikace a kontraindikace NSPZL	91
36.1.4.	Chemická struktura základních skupin NSPZL	94
36.2.	Hlavní skupiny nesteroidních protizánětlivých látek	95
36.2.1.	Salicyláty	95
36.2.1.1.	Chemická struktura	95
36.2.1.2.	Farmakologické vlastnosti	95
36.2.1.3.	Nežádoucí účinky a intoxikace	98
36.2.1.4.	Farmakokinetika	99
36.2.1.5.	Nejčastěji užívané salicyláty	99
36.2.2.	Anilinové deriváty	101
36.2.2.1.	Farmakokinetika a metabolismus	101
36.2.2.2.	Farmakologické vlastnosti a přípravky	102
36.2.3.	Pyrazolonové deriváty	103
36.2.3.1.	Nebezpečí podávání a indikace	103
36.2.3.2.	Nejčastěji užívané pyrazolony	104
36.2.4.	Deriváty kyseliny octové	106
36.2.5.	Deriváty kyseliny propionové	109
36.2.6.	Fenamáty	110
36.2.7.	Oxikamy	111
36.2.8.	Ostatní látky	111
36.3.	Poznámky k léčbě migrény	112
36.3.1.	Použití NSPZL při léčbě migrény	112
36.3.2.	Látky užívané k profylaxi vzniku migrény	113
Kapitola 37. Analgetika-anodyna (opioidní analgetika) a antagonisté opioidů		114
37.1.	Základní údaje	114
37.1.1.	Endogenní opioidní peptidy a receptory pro opioidy	114

37.1.1.1.	Endogenní opioidní peptidy	115
37.1.1.2.	Receptory pro opioidy	115
37.1.2.	Zdroj a chemická struktura opioidů	116
37.1.3.	Farmakodynamické údaje	119
37.1.3.1.	Účinky na CNS	119
37.1.3.2.	Účinky na kardiovaskulární systém	120
37.1.3.3.	Účinky na gastrointestinální trakt	120
37.1.3.4.	Ostatní účinky	121
37.1.4.	Farmakokinetické údaje	121
37.1.5.	Indikace	122
37.1.6.	Nežádoucí účinky	123
37.1.6.1.	Akutní otrava	124
37.1.6.2.	Závislost na opioidech	124
37.2.	Nejčastěji užívaná opioidní analgetika	
-	dělení podle intenzity účinku	125
37.2.1.	Morfin a další silně působící opioidy	125
37.2.1.1.	Morfin	126
37.2.1.2.	Další silně působící opioidy	126
37.2.1.3.	Opioidy pro neuroleptanalgézi	129
37.2.2.	Látky se slabšími analgetickými účinky	130
37.2.3.	Opioidní látky s dualistickými účinky	131
37.2.4.	Opium a produkty z něj připravené	132
37.3.	Terapeutické použití opioidních analgetik	132
37.3.1.	Užití opioidů u nádorových bolestí	133
37.3.2.	Užití opioidů jako antitusika	134
37.4.	Antagonisté opioidních analgetik	135
37.4.1.	Farmakologické vlastnosti a indikace	135
37.4.2.	Jednotlivé látky	136
Kapitola 38.	Antirevmatika	137
38.1.	Antirevmatika druhé linie	138
38.2.	Terapeuticky užívané látky	138
38.2.1.	Thiosloučeniny zlata	139
38.2.2.	Chlorochin a hydroxychlorochin	139
38.2.3.	Sulfasalazin	140
38.2.4.	Penicilinamin	140
38.2.5.	Cytostatika a imunosupresiva	140
38.2.6.	Imunomodulační látky	141

Kapitola 39. Antiuratika	142
39.1. Látky užívané u akutního záchvatu dny	142
39.1.1. Nesteroidní protizánětlivé látky (NSPZL)	143
39.1.2. Kolchicin	143
39.2. Látky užívané k prevenci dny	144
39.2.1. Urikosurika	144
39.2.2. Blokátoři tvorby kyseliny močové	147
Kapitola 40. Lokální anestetika	149
40.1. Základní vlastnosti	149
40.1.1. Chemická struktura a fyzikální vlastnosti	149
40.1.2. Farmakokinetika a metabolismus	150
40.1.3. Farmakodynamika a mechanismus účinku	151
40.1.3.1. Mechanismus účinku	151
40.1.3.2. Účinky	152
40.1.4. Nežádoucí účinky	153
40.1.4.1. Systémová toxicita	153
40.1.4.2. Další toxické účinky	153
40.1.4.3. Toxicita vazokonstrikčních látek	154
40.1.4.4. Alergické reakce	154
40.1.4.5. Methemoglobinémie	154
40.1.5. Léčba a prevence vzniku nežádoucích účinků	154
40.1.5.1. Léčba nežádoucích účinků	154
40.1.5.2. Prevence vzniku komplikací	155
40.2. Terapeutické užití	156
40.2.1. Povrchová anestézie	156
40.2.2. Infiltrační anestézie	156
40.2.3. Svodná anestézie	157
40.2.4. Míšní anestézie	157
40.2.5. Další indikace	157
40.3. Látky užívané při lokální anestézii	158
40.3.1. Koncentrace lokálních anestetik	158
40.3.2. Vazokonstrikční látky	158
40.3.3. Nejčastěji užívaná lokální anestetika	159
40.3.4. Kokain	163
Literatura	165
Index	168